

[Bertel Haarder]

på EFG end på lærlingeuddannelsen, og samtidig med at man i virkeligheden måske burde give mere på lærlingeuddannelsen, hvor der dog er mere eksamen.

Men vi har fået oplyst i finansudvalget, at overtidsbetalingen ifølge det svar, som ministeren har givet, er 130 kr. på EFG og kun 115 kr. på lærlingeuddannelsen – en ejendommelig oplysning, som jo fører til, at man får lyst til at stille flere spørgsmål, og det har jeg også for længst gjort.

Men daværende undervisningsminister Ritt Bjerregaard var jo en mester i at installere den type økonomiske belønninger til dem, som havde den rigtige indstilling, jfr. den specielt gode aflønning, der gives i folkeskolen til de lærere, der er enige med ministeren om, at man bør have samlæsning i stedet for niveaudeling.

Hvis ministeren i stedet for at forbyde lærekontrakterne kunne se perspektivet i, at nogle flere unge også på andre områder fik lov til at prøve kræfter i virkeligheden, før de går i gang med den teoretiske del af en uddannelse, ville der virkelig være penge at spare både for de unge og for samfundet.

Venstre foreslår, at forpraktik og erhvervspraktik indgår i vekselvirkning med teorien på et tidligere tidspunkt, så eleverne modnes og motiveres, der spares penge for samfundet og de unges økonomi styrkes, men på dette felt som på andre er ministeren totalt lammet af den konservatisme, som personaleorganisationerne hver på deres sted af naturlige grunde søger at holde hende fast i. Og derfor er hun og hendes ministerium dømt til evig pine i klemmen mellem umættelige udgiftsbehov og en finansminister, som ikke kan lade udgiftsspiralen fortsætte.

Men en vis sparevilje har ministeren da udvist på enkelte områder, og det har venstre allerede rost hende for, da vi havde en speciel debat om dette. Det har socialministeren også, selv om det altså slet ikke kan opveje deres egne merudgifter.

Jeg vil gerne støtte denne sparsommelige side af de to ministres personlighed ved at nævne, at produktiviteten inden for den sociale sektor som helhed er faldet med 5 pct. siden 1976 – ligesom inden for postvæsenet. På daginstitutionerne er der 10 pct. færre børn pr. 100 ansatte, på døgninstitutionerne 19 pct. færre og på narkoinstitutionerne 50

pct. færre klienter pr. 100 ansatte, for nu at nævne nogle eksempler.

Der er muligheder for at spare også uden at begå de overgreb, som dele af socialindkomstreformen medfører.

Jeg håber, at både statsministeren og finansministeren efter at have hørt dette indlæg og læst venstres omfattende spareforslag nu ophører med at bryste sig af deres egen sparevilje og ophører med at klandre venstre for, at vi går imod nogle enkelte besparelser. Vi har nemlig spareforslag nok på områder, som går ind i næsten hele den offentlige sektor.

Vi har også spareforslag nok til at sikre den helt nødvendige forstærkning af forsvaret, som må og skal gennemføres, hvis vi skal være anstændige partnere i den alliance, som vi mere end nogen sinde har grund til at være glade for. Det koster 200 mill. kr. i år ud af vores samlede spareforslag på knap 8½ mia kr.

Lad mig til sidst sige tak til hr. Camre for den klare måde, hvorpå han afviste venstrefløjens påstande om nedskæringer.

Jeg vil gerne om vort spareforslag på 100 mill. kr. på FNs udviklingsbistand sige, at forslaget alene skyldes finansudvalgets besøg i Genève, hvor vi kom under vejr med, at Danmark betaler 10 pct. af FNs udviklingsbistand, men at man af de indkøb, der foretages af FNs kontorer, kun placerer ½ pct. i Danmark. Det kan godt være, det skyldes, at man køber nøglefærdigt, og at virksomheder fra de gamle kolonimagter bedre er i stand til så at sige at løse alle problemerne på én gang, så man ikke skal dele tingene op i delentrepriser. Men det er ingen undskyldning, for så er det den danske regerings pligt at gå til FN og sige: vi vil ikke være med til denne leg længere. Hvis ikke I giver vore producenter en rimelig mulighed for at konkurrere på lige vilkår med de gamle kolonimagters producenter, kan vi ikke blive ved med at holde til at betale 10 pct. af udgifterne. Det er det, der er baggrunden for vores spareforslag, og jeg tror i virkeligheden ikke, at hr. Camre synes, det er særlig urimeligt.

Så vil jeg gerne takke finansudvalgets formand for den måde, han har ledet arbejdet på. Han forstår at skabe en god, kammeratlig og gensidigt loyal tone i finansudvalget, og det skal der ved denne lejlighed lyde en tak for.